

bel

- 46 -

1982.09.07.

sb0064 4 180 mtib2052

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 v.tóth lászló kiállítása
sb0042 mezőgazdasági körkép /1.rész/
sb0043 mezőgazdasági körkép /2.rész/
sb0044 magyar-finn...
sb0045 szolidaritási gyűlések
sb0046 nemzetközi neveléstörténeti
sb0047 koivisto keddi programja /3.rész/
sb0048 gáspár sándor fogadta
sb0049 koszoruzás
sb0050 megnyilt a nagyatádi kiállítás
sb0051 vladimir dimítrov...
sb0052 sebesült palesztin harcosok...
sb0053 frantisek chlad látogatása
sb0054 méhes lajos látogatása
sb0055 üdvözlő távirat
sb0056 magyar-csehszlovák közlekedési...
sb0057 napirenden a gazdaságos...
sb0058 t ö r ö l v e !!!
sb0059 szakmai tanácskozás
sb0060 szerkesztőségek figyelmébe!
sb0061 tartalomjegyzék /1.rész/
sb0062 tartalomjegyzék /2.rész/
/mti/
s hgy

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztették: fehér péter
                  halasi györgy
- v é g e -

20.56

070982 0970

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. szeptember 08.   bel.   s z e r d a
-----

sb0001 4 150 mtib1001

a közlekedés fejlődése a statisztika tükrében /1.rész/

1982. szeptember 8. - a statisztikai kiadó gondozásában megjelent a közlekedési és hírközlési évkönyv, amely az 1981-es évben elért eredményekről tájékoztat, visszatekintve az elmúlt évtizedben bekövetkezett fejlődésre.

az adatok szerint a máv és a gysev vonalain az elmúlt évben csaknem 273 milliónyian utaztak, 5 százalékkal kevesebben, mint a megelőző esztendőben. a csökkenés tíz év óta folyamatos: 1970-ben az elszállított utasok száma még több mint 390 millió volt. érdekes megfigyelni, hogy az utasoknak alig több, mint 20 százaléka utazott teljesáru menetjeggyel, a többiek mindannyian igénybevettek valamilyen fajta kedvezményt. a legtöbben - 254 milliónyian - másodosztályon utaztak, alig 20 millió utas tartott igényt a magasabb színvonalu, elsőosztályu kiszolgálásra. növekedett az átlagos utazási távolság, amíg 12 évvel ezelőtt egy utas átlagosan 38 és fél kilométeres távolságra utazott, tavaly csaknem 50 kilométerre.

a volán tröszt távolsági autóbuszain tavaly ugyanannyian utaztak, mint 1980-ban, összesen 710 milliónyian, átlagosan csaknem 20 kilométeres távolságra. a távolsági hajózás hívei tíz százalékkal szaporodtak, tavaly 1.200.000-en hajóztak a dunán, s a többi folyón, több mint kétmillióan pedig a balatonon. a légi személyszállításban tavaly haladta meg először az utasok száma az egymilliót. a helyi személyszállításban az autóbuszok viték ki maguknak az első helyet:

tavaly összesen 1,8 milliárd utast fuvaroztak. villamost 710 millióan vettek igénybe, metróval pedig több mint 310 milliónyian utaztak. alig több mint egy százalékkal mérséklődött a taxi közlekedés: összesen 56 és félmillióan taxiztak tavaly az országban. a személyforgalomból jelentős részt vállaltak a magán személygépkocsik: 1981-ben 1,1 millió futott az ország utjain.

a közúti gépjárműforgalom nyomonkísérésére rendszeresen tartottak forgalomszámlálást. a legtöbb megfigyelési ponton nőtt a napi forgalom, például az m 1-es autóúton budaörsnél az 1980-as napi 8.700 gépjárművel szemben tavaly átlagosan 10.200-at figyeltek meg. az 5-ös számú főútvonalon, szegednél több mint ezer gépjárművel nőtt a napi forgalom. a budapesti hidak forgalma eltérően alakult: a petőfi híd erőteljesen növekedett, az 1980-ban megfigyelt 47.000 gépjármű helyett tavaly átlagosan több mint 62.000 haladt át rajta naponta. ugyancsak nőtt a margit hid-forgalma: 55.000-ról 59.7 ezerre, a lánchídé, szaz erzsébet-hídé azonban csökkent.

/folyt.köv/ - ig
00.10 080982 2525

--

sb0002 4 150 mtib1002

a közlekedés fejlődése ... /2.rész/

a statisztikai adatok hirt adnak a közlekedési pályákról is: a máv és a gysev vágányainak hossza összesen 8600 kilométer volt az elmúlt év végén /mellékvágányok és kitérők nélkül/. ebből körülbelül kétezer kilométernyi sint tiz éven belül, csaknem ugyanennyit 11-20 éve fektettek le. vannak még 60 évesnél is „öregebb,, sinek, ezek hossza meghaladja az ezer kilométert. a közúti pályák hossza az elmúlt év végén 29 és félezer kilométer volt. ebből 160 kilométer beton, 25 ezer kilométer aszfalt és bitumen, 3.600 kilométer makadám, csaknem 100 kilométer kő- és keramit-burkolattal készült, a kiépítetlen /föld/ utak hossza - 600 kilométer - egy év alatt közel 109 százalékkal csökkent.

a közlekedés biztonságát a balesetek tükrében vizsgálja a kötet. 1981-ben javult valamelyest a helyzet, minden közlekedési alágazatban csökkent a balesetek száma. a közúton 23.000-en sérültek meg, az előző évhez viszonyítva csaknem három százalékkal kevesebben. ötven százalékkal csökkent a villamos- és hév balesetek során megsérültek száma. bár a vasuti balesetek száma is csökkent, valamivel többen sérültek meg, mint korábban. a legtöbb közúti baleset - 1.500 - pest megyében történt, de borsodban sem volt sokkal jobb a helyzet, itt is meghaladta az 1.400-at a balesetek

száma. egyébként hosszú évekre visszamenőleg is ez a két megye áll a baleseti statisztikák élén. /e két megyében a leghosszabb a közúthálózat./ a megfigyelések szerint a legtöbb baleset augusztusban, szeptemberben és októberben történik, legtöbbször a járművezetők hibájából. /mti/

bi/tr/ig hgy

00.11 080982 1619

--

sb0003 4 160 mtib1003

döntöttek az esti és a levelező tagozatosok felebbezési ügyeiben

1982. szeptember 8. - a művelődési minisztérium illetékesei a felsőfoku oktatási intézmények nappali tagozatára jelentkezők fellebbezési ügyeinek tárgyalásakor - a napokban - döntöttek az esti és a levelező tagozatosok kérelmeiről is: ezek - mint elmondták - évről évre növekvő gondot jelentenek. bár e tagozatokon nincsenek központilag meghatározott keretszámok, mégis az intézmények, illetve a szakok képzési lehetősége bizonyos arányok megtartását követeli.

a művelődésügy illetékeseihez a felvételi vizsgákat követően 5000 fellebbezést, kérelmet, panaszt nyújtottak be, ezek többségében - a gondok ellenére - az illetékesek az érdekeltek javára döntöttek. a minisztériumi tájékoztatás szerint a legtöbb problémát a felvételi vizsga alól mentesülő másoddiplomás- és kiegészítő képzésre pályázók okozzák. ezek létszáma főleg a jogi és a közgazdaságtudományi karok esti, levelező tagozatain ér el olyan arányokat, amelyek a kérdés külön megfontolását teszik indokolttá: szükség van-e, megéri-e taníttatásuk a népgazdaságnak. a szakemberek szerint az ok abban rejlik, hogy továbbképzési rendszerünk nem tudja kielégíteni azokat az igényeket, amelyek a különböző ágazatokban jelentkeznek. minden valószínűség szerint a másoddiplomás-képzésre jelentkezők döntő többségének nincs szüksége az újabb diploma megszerzésével kapcsolatos képzés teljes tartalmára, csak az oktatott anyag azon részeire, amelyek eredeti képzettségéhez, munkaköréhez, annak jobb, szakszerűbb ellátásához szükségesek. ilyen jellegű kiegészítő- vagy részképzés azonban jelenleg nincs. a vállalatok, a főhatóságok, a különböző vezetőképzők ugyan folytatnak továbbképzést, de a népgazdaság különböző területein az adott szakmák betöltésénél elsősorban az állami iskolai végzettséget fogadják el. ez felveti az oktatás koncentrálásának, gazdaságosságának kérdését is.

a másoddiplomáért jelentkezők másik nagy csoportja a pedagógusképző intézmények felvételi gondjait gyarapítja. ezen a területen a képzés jellegének módosítása nem látszik indokoltnak, felmerül azonban a jelentkezés megalapozottságának a kérdése. kívánatos lenne az adott munkakör ellátásához a képesítés szükségességének szigorubb elbírálása a külső és a felvételiztető intézmény részéről. /mti/

és/pá/s bc hgy

00.12 080982 2344

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

idegenforgalmi eredmények az év első hét hónapjában

1982. szeptember 8. - az országos idegenforgalmi hivatal most adta közre tájékoztatóját az év első hét hónapjának idegenforgalmi eredményeiről.

az adatok szerint a forgalom legfontosabb minőségi vonásai kedvezőbbek a tavalyiaknál, az idegenforgalomból származó bevételek 7 százalékkal nagyobbak az előző évinél, s csaknem két és félszeresen haladják meg a kiadásokat. jellemző az idei szezóra, hogy a külföldiek valamivel hosszabb ideig tartózkodtak nálunk, mint az elmúlt években, s nőtt a szervezett keretek között idelátogatók száma. kedvező az is, hogy javult a kereskedelmi szálláshelyek - s ezen belül a szállodák - kihasználtsága: a tavalyinál nagyobb vendégforgalmat bonyolítottak le.

a tőkés országokból összesen 1,4 milliónyian látogattak Magyarországra, egyötödével többen, mint tavaly ilyenkor. ennél valamivel kisebb ütemben nőtt a turisták száma, de lényegesen gyorsabban, 41 százalékkal a kirándulóforgalom. ez utóbbi nagysága elérte a félmilliót. a forgalom ezévi megélénkülése szinte valamennyi partner tőkés országra jellemző, a meghatározó szerepet azonban továbbra is Ausztria és az NSZK játssza: a turisták mintegy háromnegyed része ebből a két országból érkezik. a vendégek 20 százalékkal több időt töltöttek nálunk, mint az elmúlt év hasonló időszakában. a tőkés forgalomból származó eddigi összes bevétel meghaladta a 4 milliárd forintot - változatlan árfolyamon számolva körülbelül 40 százalékkal emelkedett a tavalyihoz képest. ezen belül egy-egy látogató átlagosan 22 százalékkal többet költött, mint tavaly ilyenkor.

a rubelelszámolásu országok forgalma a szovjetunió kivételével csökkent az elmúlt évhez képest, a turisták átlagos tartózkodási ideje azonban meghosszabbodott. kedvező, hogy a rubelelszámolásu országokból érkező turisták lényegében ugyanannyi éjszakát töltöttek el a kereskedelmi szálláshelyeken, mint tavaly, s többet is költöttek az elmúlt évinél, mintegy 30 százalékkal. /mti/

bi/tr/sl/mz hgy

00.13 080982 2030

-.-

sb0005 4 160 mtib1005

faenza,82 - magyar kiállítás

1982. szeptember 8. - önálló nemzeti kiállításon mutatkoznak be keramikus művészeink a szeptember végéig tartó faenzai keramiabiennálén. a magyar alkotók 25 esztendeje vesznek részt rendszeresen az eseményen. az utóbbi tíz évben sok díjat kaptak. idén a rendezők úgy döntöttek, hogy a szokásos kiállítási seregszemle mellett, a biennálé külön termeiben rendezett nemzeti bemutató lehetőségét Magyarország kapja.

az önálló kiállításon benkő ilona, csekovszky árpád, janáky viktor, horváth lászló, orosz mária, majoros jános, szekeres károly, szontágh éva, polgár ildikó, várdeák ildikó, ortutay tamás, schrammel imre, végvári gyula, orbán katalin és pagony rita műveit tekintheti meg a közönség. valamennyien faenzai díjazottak, s legujabb munkáikat vitték olaszországba.

az olaszországi faenza városában évente megrendezett bemutató az egyik legjelentősebb eseménynek számít a nemzetközi kerámia kiállítások sorában. a biennálé évtizedek óta az a fórum, ahol bemutatkoznak a legujabb technológiák, az új formai megoldások. lehetőség van arra is, hogy a legfrissebb szellemi áramlatok találkozassanak. a látogatók jelentős része a világ nagy kerámiamuzeumainak, nemzeti és magángyűjteményeinek képviselőiből áll. felvonul a nemzetközi műkinckereskedők hada is, közöttük olyan mecénásokkal, akik az ismeretlen nevű művészeket szívesen menedzselik - a későbbi haszon reményében.

faenza egyfajta összegzése mindannak, amit a modern kerámiaművészet egy adott időszakban felmutathat. e kiállítások ugyanakkor mindig magas színvonalu versenyt is jelentenek a művészek számára.

di/mi/s bc hgy

00.14 080982 1653

--

sb0006 4 160 mtib1006

csehov-bemutatóra készülnek a katona józsef színházban

1982. szeptember 8. - megkezdték csehov a manó című komédiájának próbáit a katona józsef színházban, zsámbéki gábor rendezésében. a főszerepeket rajhona ádám, cserhalmi györgy, udvaros dorottya, sinkó lászló, olsavszky éva, gellei kornél, horváth józsef, vajda lászló, papp zoltán és csonka ibolya alakítja. a bemutató október 15-én lesz. a csehov-darab próbáival párhuzamosan délutánonként raymond queneau, xx.századi belga szerző stílusgyakorlat című játékára készülnek salamon suba lászló főiskolai hallgató irányításával. e darabban bán jános, a szolnoki szigligeti színház tagja vendégként lép fel, szerepet kapott dörner györgy és gáspár sándor. a bemutató október 23-án éjjel fél tizenegykor lesz. elkezdődtek a repertoárdarabok felújító próbái is. ebben az évadban a katona józsef színházban láthatja a közönség a nemzeti színházból áthozott goldoni-komédiát, a mirandolinát, euripidész tragédiáját, az oresztészt, a játékszínből átkerült halleluját, valamint a színház korábbi sikereit: a boldogtalanokat, a budapest-orfeumot, károlyi gáspár vizsolyi bibliáját, az emigránsokat és a két ur szolgáját. szintén a katona józsef színházban kerül színre a jövőben a népszínháztól átszerződött cseh tamás önálló estje, a frontátvonulás. a színház idei évadját szeptember 17-én kezdi a mirandolinával. /mti/

da/ka/s ag hgy

00.15 080982 1398

--

sb0007 4 150 mtib1007

vadászidény a mátrában

1982. szeptember 8. - a mátrában megzendült az erdő, megkezdődött a szarvasok násza. az első szarvasbőgést galyatető térségében észlelték a vadászok. a mátrai erdő- és fafeldolgozó gazdaság területén már napok óta „lesben”, állnak a megfigyelők. rendbehozták a cserkészutakat, növelték a magaslesek számát, feltöltötték a szókat és a vadetetőket. elkészült az idei kilövési terv, s megérkeztek az első külföldi vadászok is. heves megye vadrezervátumaiba az idén ősszel mintegy 250 külföldi vadászvendég érkezését várják. /mti/

kov/lné/st/mz hgy

00.15 080982 0588

--

sb0008 4 160 mtib1008

diadalivet és amfiteátrumot találtak gorsiumban

1982. szeptember 8. - gorsiumban megtalálták a septimius severus császár tiszteletére emelt diadaliv maradványait, s rábukkantak a hajdani amfiteátrum nyomaira is. a diadaliv előkerülésére már régóta számítottak, ugyanis évekkel ezelőtt találtak egy feliratot, amely a császárt és két fiát üdvözli, s valószínűleg időszámításunk után 202-ból származik, amikor a császár meglátogatta a várost.

septimius severus családja, testőrsége és a nyugati állomáshelyekre visszatérő légiók kíséretében öt évi keleti tartózkodás és a parthusokkal vívott háboru után rómaiba tartott, tizéves uralmának közelgő ünnepére. eközben utba ejtette azokat a katonai táborokat, amelyeknek katonái a severusi jelvények alatt harcoltak a polgárháboruban, s akiknek trónját is köszönhette. utjában mindenütt diadalkapuk, ünneplések, szoboravatások és szónoklatok fogadták. a duna-menti hadiutról egyetlen alkalommal tért le, amikor is gorsiumba látogatott. a város polgárai diadalkaput állítottak tiszteletére, s jelenlétében avatták fel újjáépítve a markomann háboruk során leégett templomokat.

a diadaliv a most megtalált leletek tanúsága szerint nyolc-tíz méter magas kőépítmény lehetett a császárt és két fiát dicsőítő felirattal. a már évekkel ezelőtt előkerült feliratos kővön régi törlés nyoma látható: a nagyobbik császárfiu, caracalla ugyanis évekkel később hatalomféltésből leszurta öccsét, s nevét minden honnan törölte.

a település hajdani fontosságát bizonyítja, hogy amfiteátruma is volt. a város központjától négyszáz méternyire levő, 120x100 méter átmérőjű építmény nézőtere fából készült, s így csak a föld elszíneződéséből következtetnek a régészek arra, hogy hol állhatott. /mti/

dáv/s st hgy

00.16 080982 1772

--

sb0009 4 150 mtib1009

uj üzemcsarnok a rába futóműgyárban

1982. szeptember 8. - elkészült a rába magyar vagon és gépgyár szombathelyi futóműgyárának új huszezer négyzetméter alapterületű üzemcsarnoka. a jövő év közepéig folyamatosan betelepítik gépekkel, s ennek eredményeként a szombathelyi futóműgyár éves termelési értéke az eddigi 1,3 milliárdról mintegy 3,5 milliárd forintra emelkedik.

a csaknem három labdarugó-pálya nagyságu üzemcsarnok építése 270 millió forintba került, gépi felszerelésére pedig 650 millió forintot fordítanak. /mti/

lér/mné/st/mz hgy

00.17 080982 0565

--

sb0010 4 150 mtib1010

takarékos vízfelhasználás - hűtőtoronnyal

1982. szeptember 8. - a takarékosabb vízfelhasználáshoz kisméretű hűtőtornyok gyártására rendezkedett be a tatai hűtőtechnika ipari szövetkezet. az ipar és a mezőgazdasági üzemek egész sorában nagy mennyiségű vezetékes vizet használnak fel a gőzök, az alkatrészek, a különféle gépek és az élelmiszerek hűtésére. az ennek során felmelegedett, további hűtésre már alkalmatlan, de még tiszta vizet a legtöbb helyen a csatornába, folyókba engedik. a tatán készülő új típusú torony viszont jó hatásfokkal lehűti a vizet, amelyet így újra és újra hűtésre használnak. a tornyokban rendkívül egyszerűen, levegővel történik a víz hűtése. speciális betéteken pergetik le a felmelegedett vizet és ventilátor segítségével, a levegő áramoltatásával hűtik le. a berendezés alkalmas a vízben lévő gázok kivonására is. /mti/

ráb/wné/st/gw hgy

08.44 080982 0889

ezt
műanyag elemeken

--

sb0011 4 130 mtib1011

napközi otthon öregeknek

1982. szeptember 8. - napközi otthont nyitottak az idős embereknek a zala megyei nagybakónakon. a korábbi általános iskola épületét alakították át erre a célra. a munkából és a költségek előteremtéséből nagy részt vállalt a helyi termelőszövetkezet, valamint a nagykanizsai afész kollektívája. körültekintően gondoskodtak az öregek ellátásáról. a körzeti általános iskolából viszik az ebédet, szórakozásukat televízió, lemezjátszó, ujságok és folyóiratok szolgálják. az idén még két zalai községben, tótszentmártonban és nagyradán létesül napközi otthon a magukra maradt idős emberek részére, így az ilyen intézmények száma a megyében eléri az ötvenet. /mti/

tas/kné/st/gw hgy

08.56 080982 0720

--

bel

- 10 -

1982.09.08.

sb0012 4 160 mtib1012

mesélő műemlékek

1982. szeptember 8. - megszólalnak a baranyai műemlékek: históriás lapokon mesélik el multjukat a látogatóknak. a sorozatot a baranya megyei tanács adja ki a mecsektourist idegenforgalmi hivattal és a mecsekvidéki idegenforgalmi bizottsággal közösen. a kezdeményezés célja az, hogy erősítsék a műemlékek közművelődési funkcióját, teljesebbé és maradandóbbá tegyék a látogatók élményét. a vár, a templom, a muzeum, a tájház pusztá megtekintésén túl - a mini utikalauzok révén - megismerkedhetnek a műemlékek eredetével és történetével, helyreállításuk folyamatával és legjellegzetesebb részleteikkel. a kiadványokat korabeli metszetek vagy művészi fotók díszítik és a legilletékesebb szakemberek - a műemléket feltáró, illetve helyreállító régészek, építészek, muzeológusok, tudományos kutatók - ismertetik rövid tanulmányukban a látni- és tudnivalókat. most újabb zsebkalauzok láttak napvilágot, s velük együtt már huszonhárom ismert vagy kevésbé ismert baranyai műemlék mesél magáról. a sorozat eddigi darabjai a mecsek lábánál fennmaradt árpád-kori templomokat és az ormátságban levő festett kazettás mennyezetű református templomokat, pécs híres muzeumait és török-kori építészeti emlékeit, a magyar és a nemzetiségi tájházakat, valamint baranya öt középkori várát: a pécsi, a pécsváradi, a siklósi, a szigetvári és a magyaregregyi /máré/ várát mutatja be. a négy vagy hat oldalas ismertető a helyszínen kaphatók, mégpedig alacsony - szinte jelképes - áron, így a diákok, a nyugdíjasok, a kispénzü turisták is megvásárolhatják. /mti/

idó/bné/st/er hgy

09.08 080982 1594

hgy

--

bel

- 11 -

1982.09.08.

sb0013 4 130 mtib1013

köszönetnyilvánítás

1982. szeptember 8. - a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége és a gyászoló család köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik a szövetség főtitkárát, gyurók györgy elvtársat utolsó útjára elkisérték, és sirját a szeretet és megbecsülés virágaival borították. köszönetüket fejezik ki azoknak is, akik egyéb módon fejezték ki részvétüket. /mti/

mi/gw pr

09.26 080982 0397

--

sb0014 4 130 mtib1014

elhunyt kiss gyuláné

1982. szeptember 8. - kiss gyuláné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki a pártnak 1943 óta volt tagja, 83 éves korában elhunyt. búcsúztatása szeptember 13-án, délután 3 órakor lesz az óbudai temetőben.

mszmp iii. kerületi bizottsága

/mti/

mm/s pr

09.27 080982 0337

hgy

--

sb0015 4 150 mtib1019

a tavalyi bnv-dijas termékek sorsa

1982. szeptember 8. - hagyomány, hogy az őszi budapesti nemzetközi vásár nyitása előtt a felügyeleti szerv áttekinti, hogyan alakult azoknak a termékeknek a sorsa, amelyek a fogyasztási cikkek előző évi seregszamláján bnv-dijakat nyertek, találkozott-e a szakemberekből álló zsüri ítélete a kereskedelem és a vásárlók értékelésével.

az ipari minisztérium a gyártó vállalatok tájékoztatása alapján a következőket állapította meg a tavalyi őszi bnv-n díjazott termékek sorsáról: a tavalyi nagydijas termékek közül a hazai piacon egyértelmű sikert ért el a kőbányai könnyűfémű alumínium-fólia ételtálcája, mert tényleges szükségletet elégített ki, jelentős hiányt pótolta. a közeljövőben a termék gyártásának jelentős bővítésére lesz szükség, mert az igények elérik a termelés háromszorosát is. a borsodi vegyi kombinát ugyancsak bnv-nagydijas folpack nyújtható háztartási pvc fóliája szintén nagyon népszerű, széles körben elterjedt. hasonlóképpen sikeresek a hungária műanyagfeldolgozó vállalat műanyag csomagolóeszközei is.

a kanizsa butorgyár nelly garniturájának piaci sikerét kevésbé határozta meg a bnv-nagydíj, ebből ugyanis azóta sem tudják kielégíteni az igényeket. ugyancsak akadozik annak a nagydíjas készülékes konyhabutornak a gyártása, amelyet a tiszai butoripari vállalat, a hűtőgépgyár, a mechanikai művek és a villamosberendezés és készülék művek együttműködése során fejlesztettek ki. a készülékek hiánya ugyanis akadályozza, hogy a tiszai butoripari vállalat megrendeléseket fogadjon el.

a nagydíj odaitélésének jogosultságát főként a külföldi piacokon igazolta a habselyem kötöttárugyár „nova lure”, fehérneműcsaládja és a magyar posztógyár három gyapjuszöve. ez utóbbiból a hazai piacra is számottevő mennyiség jutott. a soproni ruhagyár nagydíjas négyrészes együttese, valamint a hódiköt muskátli együttese iránt azonban sem a belkereskedelem, sem a külföldi piac nem tanúsított érdeklődést. /folyt. köv. /

mg/tr/gw

10.18 080982 2006

--

sb0016 4 150 mtib1020

a tavalyi bnv-dijas termékek sorsa /2.rész/

a csaknem 30 termék közül, melyek bnv-díjat kaptak a tavalyi őszi vásáron, egy sem ért el kiemelkedő piaci sikereket. az eltelt egy év alatt a legnagyobb mennyiségben a bubiv horizont butorcsaládja, a latex kétfajta butorszöve, a budapesti harisnyagyár csipke, harisnyái, valamint a váci kötöttárugyár fürdőruhái keltek el. a többi termék iránt nem nagyon érdeklődött a kereskedelem: a zala butorgyár sikeresnek ítélt trója garniturájából például csak 855-öt, a pannónia szőrmegyár kétoldalon viselhető perzsa irhabundájából mintegy 600-at, a május 1. ruhagyár junior termékcsaládjából háromezret, s a mosonmagyaróvári kötöttárugyár sportruházatából 1.700-at adtak el idáig. /mti/

mg/tr/gw pr

10.22 080982 0756

--

sb0017 4 150 mtib1024

megkezdődött a vetőmagfeldolgozás erdőháton

1982. szeptember 8. - hamarabb érett, így a szokottnál csaknem tíz nappal korábban kezdődött meg az idén a hibridkukorica vetőmag feldolgozása az mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetének erdőháti vetőmagüzemében. naponta háromszáz-háromszázötven tonna csöves kukorica érkezik már az üzembe, ahol nagy gonddal szárítják, morzsolják, válogatják, majd a megfelelő vizsgálatok elvégzése után fémzárólják a szemeket. az idén harmincötezer tonna csöves kukoricából tizennégyezer tonna vetőmagot állítanak elő erdőháton. hetvenkét fajta, köztük tíz új, martonvásári nemesítésű, illetve hazai és külföldi kooperációval előállított hibrid magjához juthatnak hozzá a termesztők. a fémzárólt vetőmag hetven százalékát exportálják, az első szállítmányokat decemberben indítják utnak.

az időjárás kedvezett az idén a vetőmagtermesztésnek, már a beérkezett első szállítmányok is azzal biztatnak, hogy az idei vetőmag igen jó minőségű lesz. a minőség javítását szolgálja a nyáron elvégzett korszerűsítés is, amelynek során kétezer tonnával bővítették a fogadóteret, új csávázóberendezést állítottak munkába, s több új műszert is beszereztek. /mti/

dáv/dáv/st/gw pr

12.04 080982 1226

--

sb0018 4 130 mtib1025

uj izek, korszerubb táplálkozás - sajtótájékoztató a fővárosi gyermekétkeztetésről

1982. szeptember 8. - a most kezdődött tanévben a tavalyinál 7 ezerrel több, mintegy 190 ezer fővárosi általános iskolás és óvodás napi háromszori étkeztetéséről gondoskodik a gyermekétkeztetési vállalat - jelentették be a vállalat vezetői azon a szerdai sajtótájékoztatón, amelyet a pajtás étteremben rendeztek.

elhangzott, hogy a nyersanyagnorma valamelyest növekedett, így a szakemberek az áremelkedések ellenére, továbbra is a korábban megszokott izletek, változatos étrendet állíthajták össze a budapesti gyermekeknek. a mennyiségi igények kielégítése mellett az eddigieknél jobban törekednek majd az étkezési kultúra fejlesztésére. a korszerubb, egészségesebb táplálkozást szolgálja, hogy új izekkel bővül a gyümölcslevesek választéka, a rántásos főzelékek, , rovasára, , nő az angolos köreték aránya és a tejiparral kötött megállapodás eredményeként ebédhez és uzsonnához is mind gyakrabban kerül majd szeletelt sajt az asztalra.

kedvező tapasztalatokat hozott a vállalat és a fővárosi egészségnevelési központ zöld napok elnevezésű kísérlete; a nyári táborokban felvilágosító előadásokat tartottak, s nyers sárgarépával, karalábéval kínálták a gyerekeket. az elkövetkező hetekben - egyelőre csupán kerületenként egy-egy iskolában - hasonló módon egészítik ki a hagyományos étrendet.

a gyermekétkeztetés gondjairól szólva a vállalat vezetői elmondták, hogy a tanulóknak sokhelyütt alig jut idejük a kényelmes étkezésre, mert ott toporog mellettük a következő csoport. néhány nagylétszámú, elsősorban lakótelepi iskolában már 11 órakor meg kell kezdeni az ebédeltetést, hogy háromra be tudják fejezni.

jó hír viszont, hogy szeptembertől újabb 30 tejautomata kezd meg működését a fővárosban, így a régiekkel együtt már 80 gép szolgáltatja a közkedvelt iskolatejet. /mti/

t sr/mm/ár/zsu pr
12 16 080982 1926

-.-

sb0019 4 180 mtib1026

időjárásjelentés /1.rész/

1982. szeptember 8. - a meteorológiai intézet jelenti 1982. szeptember 8-án 12.00 órakor:

keleten is mérséklődik a meleg

kontinensünk északnyugati harmadán közel 10 fokkal hűvösebb, délkeleti vidékein ugyanennyivel melegebb az idő a szeptember második hetében szokásosnál. dél-skandinávia, a brit szigetek és a benelux államok térségében sarkvidéki, illetve óceáni eredetű léghullámok keverednek, gyakran esik az eső, záporosó, a hőmérséklet csucsértéke helyenként a 15 fokot sem éri el. dél-délkelet európát afrikai eredetű levegő árasztotta el, ennek hatására délutánonként nem ritka a 35 fok körüli hőmérséklet sem. a felhalmozódott meleg levegőben, nagy nedvességtartalmu, bizonytalan egyensúlyu légörvény jött létre, ennek területén heves záporok, zivatarok alakulnak ki. ez a légörvény érintette az elmúlt éjszakán közép-európát is.

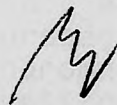
hazánkban kedden reggel néhány helyről gyenge záport jelentettek. ettől eltekintve napos, száraz, meleg idő volt. a hőmérséklet csucsértéke 26 és 35 fok között váltakozott, a legmelegebbet a dél-alföldön mérték. késő este, éjszaka hazánkat is elérte a már említett légörvény, a dunántulon csaknem mindenütt esett zápor, sokfelé észleltek zivatart, sopron térségében jégeső is előfordult. a legtöbb csapadék a nyugat-dunántulon hullott, szombathelyen 33, körmenden 35, zalaegerszegen 42, szentgotthárdon 47, lentiben pedig 50 mm-t mérték. hajnalra 14-20 fok közé hült le a levegő. kora délelőttre megszűntek a záporok, zivatarok, a dunántulon közepesen, másutt általában kissé felhős volt az ég. a dunántulon helyenként erős északi szél fujt. a hőmérséklet 11 órakor a dunántulon 20-24 fok, másutt 24-28 fok között volt.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 25,2 fok, a százéves átlagnál 6,5 fokkal magasabb volt.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 22 fok volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 27 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbar, változatlan.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

-----
 időnként megnövekszik a felhőzet, dunántúlon több helyen, máshol szórványosan várható zápor, zivatar. az északi, északkeleti szél többfelé megerősödik, zivatar idején viharos szellőkésések is lehetnek. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-19 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön nyugaton 25, keleten 30 fok közelében. /folyt./

zsu pr
 12.55 080982 2523

-.-

sb0020 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /2.rész/

előrejelzés budapestén csütörtök reggelig:

-----
 időnként megnövekszik a felhőzet, kis valószínűséggel zápor, zivatar lehet. az északi szél időnként megélénkül. a hőmérséklet este 21 órakor 22 fok, hajnalban 17 fok körül lesz.

a balaton térségében ma estig:

-----
 a gyakran élénk /35-40 km/óra/ északi, északkeleti szelet erős /45-55 km/óra/, zivatar idején átmenetileg viharos /62 km/óra/ szellőkésések is lehetnek. a sárga jelzés van érvényben. időnként megnövekszik a felhőzet, zápor, zivatar várható. a hőmérséklet csúcserkéke 25-26, este 20-21 fok körül valószínű. a tó vize kb. 23 fokra melegszik fel.

a duna vízállása budapestnél 230 cm, hőmérséklete 19,2 fok.

/mti/

zsu pr
 12.57 080982 0828

-.-

sb0021 4 150 mtib1029

élelmiszeripari higiénia - tanácskozás szolnokon

1982. szeptember 8. - az élelmiszeripar mikrobiológiai és higiéniai kérdéseiről tartott országos tanácskozás fejeződött be szerdán a szolnoki kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolán. a magyar élelmiszeripari tudományos egyesület rendezvényén résztvevő mikrobiológus szakmérnökök két napon át ismerkedtek azokkal a legfrisebb tudományos vizsgálati módszerekkel, amelyeket az utóbbi két évben dolgoztak ki a kertészeti egyetem, a konzeripari kutató intézet, és a fővárosi kőjál szakemberei.

mint a tanácskozáson elhangzott, a nagyüzemi élelmiszervizsgálatoknál egyre sürgetőbb az ismerttetett eljárások hasznosítása, minthogy az iparág külpiaci versenyképességét csak az előállított termékek minőségének javításával erősíthetik. egyes külföldi országokban ujabban az is követelmény, hogy a termékeken pontosan fel kell tüntetni a gyártásnál alkalmazott szereket, toxikus anyagokat. ezeknek a feladatoknak a megoldására a minőségellenőrző és vegyvizsgáló intézetnek és a gyártóknak egyaránt fel kell készülniük, egyebek között korszerű laboratóriumok megteremtésével, a vizsgálati adatok számítógépes feldolgozásával, s az új eredmények gyors és széleskörű terjesztésével. bejelentették, hogy a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium megbízása alapján elkészítik a gyártás és ellenőrzés egységes követelményeit összefoglaló adattárakat is, amelyekben közzéteszik a magyar élelmiszeripar legfontosabb termékeinek technológiai leírását. /mti/

laz/kné/st/gw pr

13.32 080982 1533

-.-

sb0022 4 150 mtib1030

technológiaváltás a kohászatban - befejeződött a vas- és acélgyártó konferencia

1982. szeptember 8. - ajánlások kidolgozásával szerdán siófokon befejeződött a viii. nyersvas- és acélgyártó konferencia. az országos magyar bányászati és kohászati egyesület által rendezett háromnapos tanácskozáson kétszáz hazai és negyven külföldi szakember vett részt. a konferencián hangsúlyozták, hogy a magyar kohászat sikeres technológiai váltást hajtott végre, a korszerű ld-konverterek, a nemesacélmű és a meghonosított üstmetallurgiai berendezések telepítésével felkészült a minőségi, ötvözött acélok

/mu

tömeggyártására. A hosszútávú fejlesztési megvalósulása nyomán az ezredfordulóra a hazánkban előállított, évi 4,5 millió tonna acél felét konverterekben, 15 százalékát ivfényes kemencékben gyártják, s ezzel jelentősen csökkentik az önköltséget. A megmaradó siemens-martin kemencék hatásfokát energiatakarékos eljárásokkal, az adagidők csökkentésével, valamint az ócskavas nagyobbarányú felhasználásával javítják.

A vaskohászati konferencián nagy fontosságot tulajdonítottak a nyersvasgyártás gazdaságosabbá tételének, amelynek eszköze főként a felhasználandó vasérc dúsítása és a kokszfelhasználás csökkentése. Egyebek között elmondták, hogy a borsodi ércelőkészítőműnél megkezdett energiaracionalizálás és korszerűsítés eredményeként 1984-től az ózdi és diósgyőri kohók fajlagos kokszfogyasztását további 5 százalékkal mérsékelhetik, a dumai vasműben felépülő új kokszolómű pedig évente egymillió tonnával csökkenti majd a magyar vaskohászat koksziportját.

Beszámoltak arról, hogy Ózdon, Dunaujvárosban és Diósgyőrben hozzáálltak a nagy vastartalmú salakhányók hasznosításához. A termelés, s ezen belül az exporttermékek gazdaságosabbá tételét szolgálja a nagyolvasztókban és az acélművekben az energiatakarékos technológiák bevezetése, a tüzálló és ötvözőanyagok importjának nagymérvű csökkentése, valamint az üzembehelyezett korszerű termelőberendezések jobb kihasználása is. /mti/

zsi/st/er pr

13.38 080982 2020

-.-

sb0023 4 150 mtib1031

verseny a fogyasztókért /1. rész/

1982. szeptember 8. - mindinkább érződik annak az új kereskedelmi szemléletnek a hatása, amely tágabb teret enged a kereskedői leleménynek, lehetővé teszi, hogy a kereskedelmi vállalatok ott, akkor és azt árussítsanak, ahogyan az a kereslet diktálja. Az élelmiszer, a ruházati és az iparcikk kereskedelemben egyaránt számottevő ma már azoknak a termékeknek az aránya, amelyeket a vállalatok közvetlenül a termelőtől, a gyártótól szereznek be. A tartós fogyasztási cikkeket árusító áruházakban, üzletekben lassan általánossá válik a házhozszállítás, s van már példa arra is, hogy telefonon rendelheti meg a vevő az árut. Az áruházakban az igényekhez igazodva olyan osztályokat nyitottak, ahol tetőtől-talpig felöltözhet a vásárló, sőt a kiegészítő kellékeket -

M

táskákat, öveket, kesztyűket - is megveheti. Ugyanakkor - szintén az igények felmérése alapján - a vállalatok egyre több olyan szaküzletet létesítenek, amelyekben egy-egy termékcsoportból lehetőleg a teljes gyári választék kapható.

Különösen a fővárosban terjed az utcai értékesítés. A centrum áruházak elé például kora tavasztól késő őszig kiállítják a standokat, amelyeknél a kisebb ruházati cikkek és kiegészítők kaphatók. A vásárlók érdeklődésének ébrentartására a centrum rendszeresen ugynevezett tájnapokat is rendez, amelyeknek keretében egy-egy áruházban néhány napig távolabbi megyék termékeit árussítják. Legközelebb például a Lottó áruház mutatja be és árussítja Csongrád megye könnyűipari cikkei, mintegy 3-5 millió forint értékben. /folyt. köv./

13.55 080982 1568

-.-

sb0024 4 150 mtib1032

verseny a fogyasztókért /2. rész/

A kereskedelmi verseny élénkülése meglátszik már a fővárosi élelmiszerüzletek választékában is. Számos közért, abc és csemegeüzlet él azzal a lehetőséggel, hogy őstermelőktől vásárolja fel a legfrissebb zöldséget, gyümölcsöt, és termelőszövetkezetekkel kössön szerződést például vágott baromfi szállítására. Bővül a szaküzletek kínálata is: a rőtlex és az aranypók üzletekben mind több a felsőkonfekció, s például a vasedény boltok is sok olyan terméket árussítanak ma már, amelyek eddig kizárólag a keravill szaküzletekben voltak kaphatók.

Növekedett a kereskedelmi vállalatok közvetlen beszerzésből és termeltető tevékenységből származó cikkeinek aránya a vidéki üzletekben is. A váci élelmiszer kiskereskedelmi vállalat például az ország távolabbi tájairól - egyebek közt győri, soproni üzemektől - is vásárol. Ezen kívül kapcsolatban áll több kisebb baromfifeldolgozó üzemmel, s a tojást kizárólag háztájiból szerzi be. A gödöllői gombatermesztő szakcsoportot új fajták kikísérletezésére is ösztönzi. Az új termékeket a vállalat évente mintegy 10-12 árubemutatóval népszerűsíti, bevált kezdeményezés, hogy a husárussítást kiterjesztették olyan üzletekre is, ahol egyébként husontási lehetőség nincs. Ezt úgy érték el, hogy központi huscsomagolóüzemet hoztak létre. A pest megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalatnál ugyancsak növekedett a közvetlen beszerzés aránya - az idén eléri a 14 százalékot -, s főként hiánycikkek - szerszámok, szeg és csavarárú - gyártására termeltető szerződéseket is kötöttek kisszövetkezetekkel,

M

kisiparosokkal. a szélesebb áruválaszték kialakítására közös üzleteket hoztak létre az amforával, a piért-tel, a kanizsa butorgyárral.

a hajdu-bihar megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat is jó kapcsolatokat alakított ki a termelőkkel. a debreceni konzervgyár például közvetlenül a megye élelmiszerüzleteibe szállítja a termékeket. a zöldséget és a gyümölcsöt ma már mintegy 400 kistermelőtől vásárolják rendszeresen, s főként olyan áruk termelésére ösztönzik őket, amelyeket a vásárlók leginkább keresnek.

a kisalföld élelmiszer és vegyiárkereskedelmi vállalat több győr-sopron megyei áfész-szal kötött szerződést a választékot bővítő termékek szállítására. lekötötte például a soproni áfész nemrégiben balfon létesített sajtos-ostya üzemének teljes termelését, a győri áfész konzervüzemével pedig megállapodott, hogy folyamatosan ellátja az eddig hiányzó termékekkel az üzleteket. /folyt. köv./

14.03 080982 2513

-. -

sb0025 4 150 mtib1033

verseny a fogyasztókért /3. rész/

ahol erre lehetőség van, a kereskedelmi vállalatok kihasználják a külföldi termécsere, illetve a kishatármenti árucserre lehetőségeit. a pest megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat üzleteiben rövidesen megjelennek azok a csehszlovák szeg- és csavarárúk, valamint a hőtárolós villanykályhák, amelyekért a vállalat hazai termékkel fizet a csehszlovák partnernek. a csongrád megyei kereskedelmi vállalatok rendszeresen árusítják a kishatármenti árucseréből származó jugoszláv élelmiszereket, s emellett a közeljövőben kaphatók lesznek azok a sörök, ital- és dohányárúk is, amelyeknek szállítására a nemrég véget ért szegedi ipari vásáron kötöttek választékcserre megállapodást. a baranya megyei üzletek választékát ugyancsak bővítik a kishatármenti árucserre keretében beszerzett sportcipők, női lábbelik, felső kötöttárúk, kozmetikumok, radiál és műszaki gumiabroncsok. a pécsi konzum, a centrum és a mecsek áruház bolgár és ndk áruházi hetek rendezésével színesíti áruskáláját. a győr-sopron megyei kereskedelmi vállalatok a szomszédos szlovákiából gumiárut, hajlakkokat, borotvapengéket és kávépótló szerket, különböző shamponokat, fogkrémeket és szappanokat. a kereskedelmi vállalatok igyekeznek csökkenteni a zsufoltságot a legforgalmasabb üzletekben. a szegedi élelmiszer és iparcikk kereskedelmi vállalatok például felkutatják a kihasználatlan termeket, raktárakat, csarnokokat, ahol

√vásárolnak

átmenetileg vagy véglegesen árusításra rendezkedhetnek be. így az épülő lakónegyedek panelházainak fogadósintjén már számos ideiglenes élelmiszerboltot nyitottak. jól kihasználják a kétévenkénti szegedi ipari vásár csarnokait, pavilonjait is. még alig ért véget az idei vásár, máris megnyílt az egyik nagy kiállítócsarnokban az önkiszolgáló építőanyag-áruház. /folyt. köv./

14.08 080982 1807

-. -

sb0026 4 150 mtib1034

verseny a fogyasztókért /4. rész/

szinte napok alatt megkedvelték a vásárlók a tiszai hajósok eddig raktárnak használt - több mint 1000 négyzetméteres - épületéből átalakított élelmiszer és iparcikk áruházat, amelyben mintegy 5 ezer féle konzervet és más élelmiszert, valamint háztartási cikket leszállított áron hoznak forgalomba.

a hajdu megyei élelmiszer kiskereskedelmi vállalat rendszeresen tart ugynevezett abc üzemi napokat, amelyeknek során 2-3 napig egy-egy nagyüzemben, vállalatnál kínálják megvételre áruikat. baranyában úgy igyekeznek csökkenteni a vásárlási csúcsidő zsufoltságát, hogy 20 boltban bevezették az előrendeléses értékesítést.

a vállalatok az üzletek nyitvatartásával is egyre jobban igazodnak a helyi körülményekhez és a vásárlók igényeihez. a rugalmas nyitvatartást főként a szerződéses üzleteknél sikerült elérni, de sokhelyütt, például a dunakanyar üdülőhelyein a pest megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat üzletei a szezonban hétvégén is nyitvatartanak. /mti/

mg-dob-vir-mzs-tár-kász/s sl pr

14.12 080982 1056

-. -

sb0027 4 160 mtib1035

odaitélték a smohay alapítvány díját

1982. szeptember 8. - el kazovszkij budapesti festőművésznek ítelték oda szerdán székesfehérváron a smohay jános képzőművészeti alapítvány idei huszonötezer forintos díját. a havi kétezer forintos ösztöndíjban lendvai antal székesfehérvári grafikust részesítette a kuratórium. az alapítványt, amelynek díjait az idén adták ki másodszer, smohay jános székesfehérvári kalaposmester és amatőr festőművész létesítette azzal a céllal, hogy a tehetséges fiatal képzőművészek támogatására, kiemelkedő teljesítményének elismerésére fordítsák. a díj kezelője a székesfehérvári istván király múzeum, odaitéléséről tiz tagu kuratórium dönt. /mti/

dáv/s st pr

14.20 080982 0702

-.-

sb0028 4 150 mtib1036

iparjogvédelem és gazdasági hatékonyság

1982. szeptember 8. - ötödször rendezik meg hazánkban a nemzetközi iparjogvédelmi konferenciát.

a szeptember 13-án kezdődő ötnapos tanácskozás előkészületeiről lontai endre, a magyar iparjogvédelmi egyesület főtitkára tartott sajtótájékoztatót szerdán a duna intercontinentalban. elmondotta, hogy a konferenciára előreláthatólag 31 országból mintegy 160 külföldi szakember érkezik. a nemzetközi tanácskozáson azt vitatják meg a résztvevők, hogy az iparjogvédelem magas szintű ismerete, helyes gyakorlati alkalmazása milyen kedvező hatást fejthet ki a gazdasági hatékonyság növelésére. három szekcióban tanácskoznak az iparjogvédelem aktuális feladatairól, szó lesz többek között az innováció, a műszaki fejlesztés ösztönzéséről, az ebből adódó állami és vállalati feladatokról, a fejlett és a fejlődő országok iparjogvédelméről és a technológiák átadásának védjegy jogi kérdéseiről.

az első iparjogvédelmi konferenciát 1970-ben rendezték meg magyarországon, s azóta háromévenként találkoznak a szakemberek budapesten. olyan aktuális témákat vitattak meg, mint az iparjogvédelem és az iparfejlődés viszonya, az iparjogvédelem jelentősége a nemzetközi ipari kooperációkban, illetve az innováció

és iparjogvédelem kölcsönhatása. a konferenciák igen hasznosnak bizonyultak, több olyan nemzetközi megállapodás jött létre, már eddig, amelyeket a tanácskozáson elhangzott felvetések figyelembe vételével dolgoztak ki. /mti/

pf/jk/bam ká

14.28 080982 1492

-.-

sb0029 4 150 mtib1037

szolgáltatóház és bemutató csarnok dombóváron

1982. szeptember 8. - új szolgáltatóházat adtak át szerdán dombóváron a dombcalor vasipari szövetkezet telepén. a csaknem hatszáz négyzetméter alapterületű ysako 66 típusú könnyűszerkezetes elemekből épült csarnokban híradástechnikai és háztartási készülékek, valamint motorkerékpárok javítását vállalják a lakosság és a közületek részére. a csarnok egyben azt a célt is szolgálja, hogy bemutassa a szövetkezet új termékeit, az ysako 66 típusú könnyűszerkezetes elemeket, amelyet többféle épület, így például művelődési otthonok és szolgáltató létesítmények céljára alkalmasak. /mti/

blb/kjné/st/er ká

14.44 080982 0666

-.-

sb0030 4 150 mtib1039

szennyvízhasznosítási tanácskozás

1982. szeptember 8. - bemutatóval egybekötött szennyvízhasznosítási tanácskozást rendeztek szerdán kecskeméten. bejelentették, hogy a szennyvízöntözési felhasználásra irányuló kísérlet eredményesen zárult. a kecskeméti magyar-szovjet barátság tsz-ben, ahol az országban elsőnek épült meg a város kommunális és ipari vizét fogadó biológiai vztisztítómu. a résztvevők megtekintették a telepet, ahol a vizet erdővel övezett szűrőmezőn engedik át, nagy tározókba ülepítik, ahonnan öntöző berendezésekkel juttatják a kertészetekbe és a szántóföldekre. az eddigi

laboratóriumi vizsgálatok szerint a szűrőmezőn átengedett víz megfelel a környezetvédelmi követelményeknek és tápanyagokban is gazdag, a költségek is kedvezően alakultak: a szennyvízzel öntözött 400 hektár termőföldről évi egymillió forint többlettermést nyernek, a vízügyi tudományos kutató intézet felmérése szerint hasonló módszerrel a jelenleg termelődő szennyvíz 50 százalékát hasznosíthatnák a városkörnyéki mezőgazdasági üzemek aránylag kevés beruházással. /mti/

László/bné/s st/ká

15.14 080982 1096

-. -

sb0031 4 150 mtib1040

magyar-lengyel választékcseré-megállapodás

1982. szeptember 8. - juhár zoltán és zigmunt lakomiec belkereskedelmi miniszterek szerdán az átrium hyatt szállóban jegyzőkönyvet irtak alá a jövő évi magyar-lengyel belkereskedelmi választékcseréről és műszaki-tudományos együttműködésről.

a megállapodás értelmében jövőre mintegy 2 milliárd forint értékű fogyasztási cikket cserél a két ország. a lengyel belkereskedelem az idejéhez hasonlóan kétezer tonna fagyasztott halat, 18 ezer - az eddiginél korszerűbb, tetszetősebb kivitelű - mopédet, 5 ezer kemping kerékpárt, mintegy 200 ezer pár bőr-, textil- és műbőr cipőt, valamint háztartási üveg- és kristályárut, sport- és ajándékcikket szállít a magyar üzletekbe. cserébe a lengyel fogyasztók továbbra is vásárolhatják boltjaikban a közkedvelt magyar zöldség-, gyümölcs- és ételkonzerveket, butorokat, lakásfelszerelési cikket, kozmetikumokat, kötöttárut, függönyöket, italokat, írószereket és játékokat.

a lengyel delegáció vezetőjét fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes. /mti/

mg/bam/ig ká

15.21 080982 1080

-. -

sb0032 4 150 mtib1041

az ipari minisztérium bnv-sajtótájékoztatója /1./

1982. szeptember 8. - a rövidesen megnyiló őszi budapesti nemzetközi vásáron a tavalyinál több ipari vállalat és szövetkezet vesz részt, nagyobb lesz a fedett kiállítási terület, s a tavalyinál magasabb a bnv-díjra benevezett termékek száma is, - jelentették be az ipari minisztérium szerdai sajtótájékoztatóján. a fogyasztási cikkek nemzetközi seregszemléjén az idén 252 hazai iparvállalat és szövetkezet több mint husz ezer négyzetméteren mutatja be gyártmányait, s közülük 281-et be neveztek a bnv-díjra.

zsednai pál, az ipari minisztérium vállalatfelügyeleti főosztályának vezetője elmondotta, hogy a vállalatok felkészülését alapvetően meghatározzák a kedvezőtlen nemzetközi értékesítési lehetőségek, s az a tény, hogy az érdekeltségi viszonyok az ipart, különösen a fogyasztási cikkek gyártókat termelésük fejlesztésére, a gazdaságos, előnyös értékesítésre ösztönzik. ez mindenekelőtt az erőteljesebb, a korábbinál sokoldalubb, átgondoltabb kereskedelmi munkában nyilvánul meg. a piacra orientált magatartás fejlődése minden iparágban tapasztalható, de különösen szembetűnő a fogyasztási cikkek előállító vállalatok jelentős részénél. az aktívabb piaci munkára mindaddig az iparvállalatokat főként a nem rubel elszámolási export növelése ösztönözte. jelenleg azonban már a hazai piac is magasabb követelményeket támaszt, amihez a vállalatoknak az eddigiekénél rugalmasabban kell alkalmazkodniuk. a megváltozott vállalati magatartást, az alkalmazkodási készséget mindenekelőtt az bizonyítja, hogy a termékfejlesztés ideje rövidebb lett, s jobban alkalmazkodik a piaci jelzésekhez. erre a cipő-, a butor- és ruházati iparban, valamint a híradástechnikai és a vegyiparban is találni példákat.

a gyártmányfejlesztés eredményeit értékelve zsednai pál megállapította: az idei őszi bnv kiállításából az a törekvés tükröződik, hogy a vállalatok eladni akarnak. a kiállításra kerülő újdonságok zöme magas színvonalú, a nemzetközi piacokon is sikerrel értékesíthető. a termékválasztékban megtalálhatók a közepes áru, ám jó használati értékű cikkek is. a fogyasztási cikkek gyártó ipar tevékenységében is tapasztalhatók a racionálisabb anyagfelhasználásra való törekvés jelei, mind több vállalat használ fel eddig kevésre tartott hazai származású, esetleg éppen az import helyettesítésére kifejlesztett anyagokat. /folyt. köv./

os/jk/mz

15.38 080982 2417

-. -

sb0033 4 150 mtib1042

az ipari minisztérium bnv-sajtótájékoztatója /2./

a sajtótájékoztatón több olyan fogyasztásicikk-ujdonságra is felhívták a figyelmet, amelyek várhatóan nagy sikert aratnak a vásárlátogató közönség és majd a vásárlók körében. ilyenek ígérkezik egyebek közt a jászberényi hűtőgépgyár 280 literes, fagyasztószelekrénnyel egybeépített új hűtőszelekrénye, az elzett művek mágneses biztonsági zára, a borsodi vegyi kombinát pvc

burkolati rendszere, a caola kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat timea kozmetikumcsaládja, valamint a könnyűipari ágazat, a ruházati és a bútortermelés számos korszerű terméke. elmondották, hogy a szeptember 17-én megnyíló őszi budapesti nemzetközi vásáron hét ipari vállalat - elsősorban piackutatási céllal - árusítja is legújabb cikkeit. /mti/

os/jk/mz

15.43 080982 0799

--

sb0034 4 160 mtib1043

eltemették végh györgyöt

1982. szeptember 8. - gyászolók sokasága - a családtagokkal együtt barátok, pályatársak, olvasók és tisztelők serege - kísérte szerdán utolsó útjára a farkasréti temetőben a 63 éves korában elhunyt végh györgy író, költőt, műfordítót, az írószövetség tagját.

a ravatalnál a magyar írók szövetsége nevében nemeskürty istván vett végső búcsút az eltávozott pályatárstól. - végh györgyről elmondhatjuk, hogy élete abban a szép és kiteljesült pillanatban ért véget, amikor megérhette a siker oly sokáig sóvárgott ízét. nem egyszerűen szakmai siker koronázta a husz esztendőn át házilag bekötött, gépelt példányok végre nyomdát látott változatait - nem csupán barátok szűk köre mondhatja: mi tudjuk, bár kevesen, ki is volt ő valójában, s mennyit ért - hanem olvasók ezrei lelkesülnek például önéletrajzi trilógiáján. s megjelent tőle egy sor meséskönyv, amelyekről majd későbbi korok bírálói fogják megállapítani, hogy megújították a pangó gyermekirodalmat. ma azt mondjuk, mondhatjuk: végh györgy érvényes életművet hagyott hátra - hangsúlyozta.

ds

a sirnál kézdy györgy színművész végtisztességgel elszavalta kosztolányi halotti beszéd című versét, majd koszorúk, virágok sokaságával borították el végh györgy végső nyughelyét. /mti/

t of/mm/-ár/ig ká

15.44 080982 1302

--

sb0035 4 160 mtib1044

európai néprajzosok a szennai falumuzeumban

1982. szeptember 8. - szerdán a somogy megyei szemnába látogattak az európai szabadtéri muzeumok szövetsége szervezésében szeptember 6-a óta hazánkban tanácskozó muzeumi vezetők, tudományos munkatársak. a mintegy száz vendég megtekintette a fél évtizede, a kaposvár melletti szemnába telepített néprajzi gyűjteményt, amely a zselicség jellegzetes életmódját őrzi. az eredeti épületegyüttesekben ma is élénk az élet. így a falu lakói rendszeresen használják az ott felállított három szövegszéklet. a nemzetközi delegáció tagjai élő skanzen mindennapjainak lehetnek szemtanúi, s tanulmányozhatták a csökölyi, a kis- és nagykorpádi lakóházak, gazdasági épületek, illetve berendezéseik konzerválási módját. /mti/

gom/hné/kö ká hgy

15.45 080982 0787

ds

--

sb0036 4 150 mtib1045

elismerés a fűzesgyarmati gázkitörés megfékezőinek

1982. szeptember 8. - a fűzesgyarmati gázkitörés megfékezésében kitűnt dolgozókat köszöntötték szerdán az ipari minisztériumban. az ünnepségen méhes lajos ipari miniszter mondott beszédet. jelen volt horváth istván belügyminiszter, kovács lászló, a bányász szakszervezet főtitkára képviseltette magát a honvédelmi minisztérium és a tűzoltóság országos parancsnoksága is.

méhes lajos méltatta a kitörés elhárításában résztvevők magasfoku szakmai tudását és tapasztalatát, példás, összehangolt munkájukat, erőfeszítéseiket, áldozatkész magatartásukat és töretlen kollektív szellemüket. hangsúlyozta: a fűzesgyarmati eredményes munka is bizonyította, hogy a hazai kitörésvédelmi mentőszervezet szakmai alkalmassága, szervezetsége világszinten van. kiképzési rendszere, eszközellátása, felszerelése korszerű, s mindez jól szolgálja a gáz- és olajipar, a népgazdaság céljait. utalt arra, hogy a magyar kitörésvédelmi szervezet a kgst tagállamok közötti együttműködésben kijelölt koordinátor. ez a bizalom nem véletlen, hiszen a szervezet eredményei világviszonylatban is kiemelkedők. a hazai szénhidrogén-kutatás történetében 59 esetben volt kifuvás, illetőleg gázkitörés. felszámolásuk során egyetlen esetben sem következett be súlyos, vagy halálos baleset. az egyezmény aláírása óta a magyar fél több esetben nyújtott segítséget szakemberekkel, technikai eszközökkel a csehszlovák, a bolgár, a lengyel és a román testvérszervezeteknek.

a miniszter köszönetet mondott a fűzesgyarmati gázkitörés megfékezésében részt vett dolgozóknak, külön méltatva a tűzoltóság egységeinek áldozatkésztségét, a honvédség különleges egységeinek helytállását, a rendőrség közreműködését, a mentők szakértelmét.

az ipari miniszter 28, kiemelkedő munkát végzett dolgozónak nyújtotta át a kiváló bányász és a kiváló munkáért kitüntetést. 25-en miniszteri dicséretben részesültek. ezt követően horváth istván belügyminiszter a gázkitörés elfojtásában résztvevők közül egy belügyi dolgozónak kiváló szolgálatért érdemérmét nyújtott át, 22-en miniszteri kitüntetésben, illetve 3-an miniszteri jutalomban részesültek. a kisz központi bizottsága által adományozott kitüntetést 7-en vették át juhász andrástól, a kisz kb titkárától.
/mti/

os/mi/sl/mz hgy

16.25 080982 2323

as

-.-

sb0037 4 130 mtib1046 /embargó: 18 óráig!/
magyar vezetők üdvözlő távirata a knkc nemzeti ünnepén /1. rész/

1982. szeptember 8.

kim ir szen elvtársnak,
a koreai munkapárt központi bizottsága
főtitkárának,
a koreai népi demokratikus köztársaság
elnökének,

li dzong ok elvtársnak,
a koreai népi demokratikus köztársaság
közigazgatási tanácsa elnökének

p h e n j a n
-----

tisztelt elvtársak!

nemzeti ünnepük, a koreai népi demokratikus köztársaság kikiáltásának 34. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkapárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és minisztertanácsa, a magyar nép és a magunk nevében szívélyes üdvözlőnköt küldjük önöknek, a koreai munkapárt központi bizottságának, a koreai népi demokratikus köztársaság közigazgatási tanácsának és a koreai népnek.

a magyar dolgozó nép elismeréssel üdvözli azokat az eredményeket, amelyeket a koreai nép a népgazdaság átalakításában és fejlesztésében, a népjólét és az életkörülmények javításában elért.

támogatásunkról biztosítjuk mindazokat a konstruktív kezdeményezéseket és erőfeszítéseket, amelyeket pártjuk, kormányuk és a koreai nép hazája békés, demokratikus alapokon történő egyesítése kedvező feltételeinek létrehozása érdekében tesz.

mély meggyőződésünk, hogy országaink együttműködésének a marxizmus-leninizmus és a proletár internacionalizmus elvei alapján történő további bővítése egyaránt szolgálja népeink és a szocialista közösség érdekeit, a nemzetközi béke és biztonság, a társadalmi haladás előmozdítását.

/folyt. köv./ kö

16.31 080982 1544

as

-.-

sb0038 4 160 mtib1047

hazaérkezett a budapesti madrigálkórus

1982. szeptember 8. - egyhetes, nagyszerű olaszországi turnéjáról kedden a késő esti órákban hazaérkezett a budapesti madrigálkórus. a nagymultu énekar - szekeres ferenc vezetésével - arezzóban és riminiben lépett az olasz közönség elé. az előadásokon kodály-, haydn- és vivaldi-művek csendültek fel.

a kórus programjában szólistaként közreműködött takács klára, szőkefalvi nagy katalin, maria uribe, farkas katalin, keönch boldizsár és bende zsolt, - valamennyien az állami operaház tagjai, - valamint a budapesti filharmóniai társaság zenekara. /mti/

i/kj/-ár/ig hgy

16.32 080982 0636

-.-

sb0039 4 130 mtib1048

befejeződött az országos elméleti tanácskozás nyiregyházán

1982. szeptember 8. - szerdán nyiregyházán - huszár istvánnak, az mszmp kb társadalomtudományi intézete főigazgatójának zárszavával - befejeződött az „ifjúság és társadalom a 70-es és 80-as években” című kétnapos országos elméleti tanácskozás. a résztvevők előadásokon és vitacsoportokban foglalkoztak a fiatalok helyzetére, gondolkodására és magatartására ható társadalmi tényezőkkel, az ifjúsági érdekvédelem és nevelőmunka mai feladataival. /mti/

t/ag/kal/urmé/kz/mz hgy

16.32 080982 0553

-.-

ds

sb0040 4 130 mtib1049 /embargó: 18 óráig!/
magyar vezetők üdvözlő távirata a kndk nemzeti ünnepén /2. rész/

nemzeti ünnepükön újabb sikereket kívánunk önöknek és a koreai népnek szocialista hazájuk további felvirágoztatásában.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának
első titkára

losonczi pál
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának
elnöke

lázár györgy
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának
elnöke

x x x

apró antal, az országgyűlés elnöke, az évforduló alkalmából táviratban köszöntötte hvang dzang jopot, a koreai népi demokratikus köztársaság legfelsőbb népi gyűlése állandó bizottságának elnökét. a hazafias népfront országos tanácsa, a szot, a kisz, az országos béketanács és a magyar nők országos tanácsa ugyancsak táviratban üdvözölte a koreai partnerszervezeteket. /mti/

kö -ár hgy

16.33 080982 1353

ds

-.-

sb0041 4 130 mtib1050 /embargó 18.00 óráig/

magyar vezetők üdvözlő távirata bulgária nemzeti ünnepén
/1.rész/

1982. szeptember 8. -

todor zsvkov elvtársnak
a bolgár kommunista párt központi bizottsága
főtitkárának,
a bolgár népköztársaság államtanácsa elnökének

grisa filipov elvtársnak

a bolgár népköztársaság minisztertanácsa
elnökének

s z ó f i a

-----
kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, minisztertanácsa és népünk nevében szívélyes elvtársi üdvözetünket és őszinte jókívánságainkat küldjük önöknek, a bolgár népköztársaság államtanácsának, a bolgár népköztársaság minisztertanácsának, a testvéri bolgár népnek, a bulgáriai szocialista forradalom győzelmének és országuk felszabadulásának 38. évfordulója alkalmából.

a bolgár kommunista párt központi bizottságának,
dolgozó népünk nagy figyelemmel kíséri a fejlett szocialista társadalom építését a testvéri bulgáriában és őszinte elismeréssel tekint azokra az eredményekre, amelyeket a bolgár nép a bolgár kommunista párt vezetésével hazája gazdagításában elért. meggyőződésünk, hogy az önök sikerei hozzájárulnak a szocialista közösség erejének növeléséhez, a nemzetközi biztonság erősítéséhez és a béke védelméhez.

nagyra értékeljük, hogy testvérpártjainknak a marxizmus-leninizmus eszméire, a proletár internacionalizmus elveire épülő szövetsége alapján, az élet minden területén gyümölcsözően fejlődnek a magyar-bolgár kapcsolatok. országaink széleskörű együttműködésének fontos tényezője a varsói szerződés és a kölcsönös

ds

gazdasági segítség tanácsa keretében végzett közös tevékenység, amely egyaránt szolgálja népeink hagyományos, testvéri barátságának elmélyítését, a szocializmus, a társadalmi haladás és a béke érdekeit.

/folyt.köv/ - ig

16.35 080982 1790

-. -

sb0042 4 130 mtib1051 /embargó 18.00 óráig!/
/2.rész/

magyar vezetők üdvözlő távirata bulgária nemzeti ünnepén

nagy nemzeti ünnepükön szívből kívánunk önöknek és bulgária dolgozó népének újabb sikereket a fejlett szocialista társadalom építésében, a gazdaság, a tudomány és a kultúra felvirágoztatásában, a bolgár nép anyagi és szellemi javainak gyarapításában.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára

losonczi pál
a magyar népköztársaság
elnöki tanácsának elnöke

lázár györgy
a magyar népköztársaság
minisztertanácsának elnöke

x x x

bulgária nemzeti ünnepe alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke táviratban üdvözölte sztanko todorovot, a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének elnökét. táviratban köszöntötte bolgár partnerszervezetét a hazafias népfront országos tanácsa, a szakszervezetek országos tanácsa, a kisz központi bizottsága, az országos béketanács és a magyar nők országos tanácsa. /mti/

-ár/ig hgy

16.36 080982 1216

ds

-. -

sb0043 4 130 mtib1053 /felhasználható: 18 órától!/
 kószoruzási ünnepség

1982. szeptember 8.- boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete szerdán hazája nemzeti ünnepe alkalmából megkoszoruzta a szabadság téri szovjet hősi emlékművet. /mti/

t/kj/ár/ig hgy

16.38 080982 0237

-. -

sb0044 4 160 mtib1054

századik születésnap

1982. szeptember 8. - századik születésnapját ünnepelte szerdán budapest xvi. kerületében, árpádföldön pálmái lászló termelőségvetkezeti nyugdíjas. a szellemileg friss, idős ember 20 évvel ezelőtt került fel somogy megyéből lányához a fővárosba. a ritka jubileumra összejött a család: két lánya, két unokája és egy dédunokája. köszöntötték az ünnepeltet a kerületi tanács, népfrentbizottság és a vöröskereszt-szervezet képviselői, s a bekecs utcai általános iskola uttörői műsorral kedveskedtek. /mti/

és/tr/-ár/ig hgy

16.50 080982 0558

As

-. -

sb0045 4 130 mtib1056

alkotó ifjúság - díjkiosztó a fővárosi tanácsnál

1982. szeptember 8. - szerdán a főváros tanácsa dolgozóinak klubjában farkasinszky lajos tanácselnök-helyettes átadta a tanácsi területen dolgozó fiatalok számára meghirdetett alkotó ifjúság pályázat díjait.

a tavalyihoz képest kétszeresére nőtt a pályamunkák száma; a bíráló bizottság 43 dolgozatot értékelt. Legtöbben a közlekedéssel, valamint a beruházásokkal foglalkoztak, de sok fiatal választotta témájául a hivatali munka korszerűsítését is. a díjazott dolgozatok közül néhánynak már elkezdődött a gyakorlati megvalósítása is. /mti/

sr/jk/bc/ig hgy

16.52 080982 0630

-. -

sb0046 4 130 mtib1058

megnyitották az őszi szolidaritási akciót baranyában

1982. szeptember 8. - szerdán szentlőrincen megnyitották az őszi szolidaritási hónap baranya megyei eseményeit. a megnyitó nagygyűlés szónoka - sebestyén nándorné, az országos béketanács elnöke - hangsúlyozta: a magyar szolidaritási bizottság, a társadalmi- és tömegszervezetek hagyományos akciósorozatának fórumain népünk közvéleménye a társadalmi haladásért, a szocializmusért és a béke ügyéért érzett mély felelősségérzetét, az elnyomott népek felszabadító, antiimperialista küzdelmével való cselekvő szolidaritását juttatja kifejezésre. az amerikai imperializmus támadásai következtében megromlott nemzetközi helyzetben világszerte hatalmas erejű békemozgalom bontakozott ki, amely a reális alapokra épülő szovjet békejavaslatok sorozatával együtt fontos szerepet játszott abban, hogy a reagan-i politika hozzájáruljon a különböző leszerelési tárgyalások ismételt megindításához. a méreteiben és a résztvevő tömegek sokrétűségében a háboru után egyedülállóan mondható békemozgalom - a magyar békeszerető tömegekkel együtt - a jószándéku megegyezést, az enyhülés újabb korszakának kezdetét sürgeti keleten és nyugaton egyaránt. a legveszélyesebb válsággócot ma a közel-keleti helyzet jelenti, ezért szállunk sikra az igazságos rendezésért, a tartós békéért - szolidaritást vállalva a súlyos megpróbáltatásokat átélő palesztin néppel és a palesztinai felszabadítási szervezettel - hangoztatta az előadó. szolidárisak vagyunk ázsia, afrika és latin-amerika népeivel, akik szabadságuk,

As

függetlenségük kivívásáért vagy megvédéséért küzdenek. ennek szellemében támogatjuk a vietnami szocialista köztársaság külpolitikai törekvéseit, amelyek legfőbb célja a délkelet-ázsiai béke és biztonság megszilárdítása, a jószomszédi kapcsolatok kialakítása és ápolása, s ugyanezért támogatjuk kambodzsa sokat szenvedett népét, s veszünk részt az ott épülő ezer személyes árvaház létrehozásában - mondotta sebestyén nándorné. békeakaratusunknak akkor szerezhetünk érvényt igazán - mutatott rá végezetül -, ha a szocialista közösséget, a nemzetközi forradalmi mozgalmat a hazai építőmunkában való helytállásunkkal erősítjük. /mti/

kász/bné/kz/mz hgy

17.17 080982 2206

-. -

sb0047 4 160 mtib1059

szolidaritási gyűlés budapesten

1982. szeptember 8. - a chilei néppel vállalt szolidaritás jegyében rendeztek gyűlést szerdán az mhsz budapesti gépjárművezető-képző iskoláján. a rendezvényen pablo farias, a chilei kommunista párt magyarországi szervezetének vezetőségi tagja tájékoztatta a résztvevőket az ország jelenlegi helyzetéről, a chilei rezsím népelnyomó politikájáról, a baloldali erők meg-megújuló küzdelmeiről.

a gyűlésen jelenlévők táviratot intéztek a magyar szolidaritási bizottsághoz, amelyben - hangot adva a magyar közvélemény állásfoglalásának - elítélik a pinochet-rendszer reakciós politikáját, követelik a fogva tartott hazafiak szabadon bocsátását, s szolidaritásukról biztosítják a demokratikus jogaiért küzdő chilei népet. /mti/

t/kj/ár/mz hgy

17.26 080982 0793

-. -

sb0048 4 180 mtib1060

közlekedési baleset

1982. szeptember 8. - törökszentmiklós külterületén giovanni battista rosellini, 42 éves kereskedő, olasz állampolgár, montecarlói lakos személygépkocsijával áttért az uttest baloldalára, és ott összeütközött egy lovaskocsival. a baleset következtében a lovaskocsi hajtója, pál jános 30 éves gázfejtő, törökszentmiklói lakos a helyszínen meghalt. utasa súlyos, a személyautó utasai közül egy személy súlyos, egy pedig könnyű sérülést szenvedett. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

i/tr/kö hgy

17.29 080982 0604

-. -

sb0049 4 150 mtib1061

befejeződött a nemzetközi villamosgép konferencia

1982. szeptember 8. - szerdán budapesten a mtesz székházában befejeződött a háromnapos nemzetközi villamosgép konferencia, melyen 33 ország mintegy 350 szakembere vett részt.

a nemzetközi tanácskozás befejezéseként kádár józsef ipari minisztériumi főtanácsos elmondotta, hogy a tudomány és az ipar kapcsolata napjainkban mind intenzívebbé válik. az erőszámu iparban olyan feladatokat kell megoldani, mint az energiatakarékosság növelése, a veszteségek csökkentése. mindez pedig szükségessé teszi, hogy a szakemberek tudását, a szellemi értékeket, mind kiterjedtebben hasznosítsák. az iparág a mikroelektronika gyors fejlődése hatására átalakulóban van. a változások - mint ahogy a konferencián elhangzott előadásokból is kiderült - módosítják a tervezők, a gyártók, a felhasználók munkáját, megkövetelik szoros együttműködésüket és sok esetben nemzetközi összefogást is szükségessé tesznek.

a tanácskozáson a villamosgépek szakterületének minden fontosabb aktuális gyakorlati és elméleti kérdését megvitatták a résztvevők és főbb vonalakban meghatározták a tudományterület következő éveiben megoldandó lényegesebb feladatait.

as

a tanácskozás befejeztével Kovács K. Pált, a magyar tudományos akadémia tagját beválasztották a nemzetközi villamosgép konferencia vezetőségébe. a következő nemzetközi tanácskozásra két év múlva franciaországban Grenobleban kerül sor. /mti/

pf/ka/ig hgy

17.35 080982 1466

-. -

sb0050 4 130 mtib1062

hazánk új romániai nagykövete

1982. szeptember 8. - Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, Lázár György, a minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta Barity Miklóst, hazánkban a román szocialista köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

mi/-ár/ig hgy

17.40 080982 0470

-. -

sb0051 4 160 mtib1064 /felhasználható: 19 órától!/

szombathelyen a rock színház

1982. szeptember 8. - két előadásra Szombathelyre érkezett a rock színház együttese. Szerdán, a művelődési és sportházban az első magyar rock-opera, a sztárcsinálók negyvenöt perces, korszakművészetét, adták elő, és világhírű rock-operákból mutattak be részleteket.

a Várkonyi Mátyás-Miklós Tibor sztárcsinálók című művében a közönség többek között Kovács Krisztát, Eszményi Viktóriát, Szakácsi Sándort, Usztics Mátyást, Bordán Irént és a kubai nemzeti táncgyűttes szöveglistáját, Milagros Desdunest láthatta. /mti/

Lér/mné/kö ká hgy

17.48 080982 0584

-. -

sb0052 4 130 mtib1065

magyar-bolgár barátsági és kulturális hét Pest megyében

1982. szeptember 8. - magyar-bolgár barátsági és kulturális hetet rendeznek Pest megyében szeptember 13-18 között - jelentette be Csicsay Iván, a Pest megyei tanács elnökhelyettese szerdán a megyei tanács székházában rendezett sajtótájékoztatón. a programról egyebek között elmondta: Pest és a Bulgáriai Szófia megye között már kialakult csaknem másfél évtizede kölcsönösen előnyös testvércapcsolat. 1981-ben Pest megye mutatta be Bolgár Testvérmegyéjében a magyar dolgozók életét, munkáját, a megye művészeti hagyományait. ez alkalomból Pest megyei politikai, kulturális delegáció is járt Szófia megyébe.

e bemutatkozás és látogatás viszonzása a mostani, mely alkalomból 9 tagú politikai és 60 tagú kulturális küldöttség érkezik Magyarországra, a barátsági és kulturális hét eseménysorozatát szeptember 14-én Vácott, a Madách Imre Munkás- és Ifjúsági Művelődési Központban nagygyűlés nyitja meg. ez alkalomból „Bulgária. 38 év a szocializmus útján”, címmel fotódokumentációs kiállítás nyílik. a nagygyűlést követően a Szófia megyei művészeti együttes és a nagykövetei tápiómente együttes ad műsort.

az eseménysorozat idején Pest megye településein a Bolgár delegáció tagjai előadásokat tartanak országuk gazdasági és társadalmi fejlődéséről, megemlékeznek Georgi Dimitrov születésének 100. évfordulójáról, baráti találkozókon vesznek részt. a Bolgár Testvérmegye kulturális életét képző- és népművészeti kiállítások megrendezésére kerülnek a felszabadulás utáni Bolgár Filmművészeti Napok is. Vácott a Fehér Galamb Étteremben ételspecialitások várják a vendégeket, Gödöllőn a szövetkezeti áruházban pedig megrendezik a Bolgár Áruk Vásárát. a barátsági és kulturális hét záróestjét szeptember 17-én rendezik meg Gödöllőn. /mti/

mutatják be, a többi között Nagykőrösön és Szentendrén, és vir/pá/kz/mz hgy

17.49 080982 1827

ás

-. -

sb0053 1 130 mtib2034

koivisto elnök szerdai programja /1.rész/

1982. szeptember 8. - mauno koivisto, a finn köztársaság - baráti, munkalátogatáson hazánkban tartózkodó - elnöke szerdán Magyarország egyik legnagyobb közös gazdaságába, a huszezer hektáron, háromezer taggal gazdálkodó nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetbe látogatott. a finn államfőt utjára elkísérte losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, szarka károly külügyminiszter-helyettes, matusek tivadar, hazánk helsinki és osmo va:inöla:, finnország budapesti nagykövete.

a különvonat délelőtti futott be kabára, ahol a vendégeket sikula györgy, a hajdu-bihar megyei pártbizottság első titkára és szabó imre, a megyei tanács elnöke fogadta. utjuk ezután a szövetkezetbe vezetett, ahol piros nyakkendő suttörők köszöntötték az észak-európai ország államfőjét, majd szabó istván, a termelőszövetkezet elnöke és magyar gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-helyettes üdvözölte a finn vendégeket.

a szövetkezet vezetője tájékoztatást adott a mezőgazdasági üzem multjáról és mai tevékenységéről, gazdálkodásáról. egyebek között elmondta, hogy az egyre korszerűbb nagyüzemi gazdálkodásnak köszönhetően a különösen mostoha adottságu hortobágy-széli földeken is az országos átlagot meghaladó terméseredményeket sikerült elérni. az elmúlt évben például búzából átlagosan 6,2, kukoricából 9,8, cukorrépából 56, burgonyából 40 tonnát takarítottak be hektáronként. a föld termőképességének javulásával arányosan tudták fejleszteni az állattenyésztést. a nagyüzemi telepeken ma már négyezer szarvasmarhát tartanak, 52 ezer sertést hizlalnak, s a szikes legelők jobb hasznosítása érdekében csaknem 40 ezer juhot is tenyésztenek. a vörös csillag termelőszövetkezet a kelet-magyarországi baromfitenyésztésnek és -feldolgozásnak is bázisává vált. a közös gazdaság dinamikus fejlesztése mellett tenyészállatokkal és takarmánnyal támogatják a háztájit is, ahonnan az elmúlt évben több mint 90 millió forint értékű árut adtak közfogyasztásra.

mauno koivisto ezt követően a szövetkezet több üzemegységét, telepét tekintette meg. elismeréssel szólt a korszerű, szabadtartásos, automatikus fejőberendezéssel ellátott tehenészeti telepről. járt a gazdaság husüzemében is, ahol évente 100 ezer hizót dolgoznak fel, s a nádudvariak tizenegy üzletükkel jelentős feladatot vállaltak debrecen, illetve a környékbeli települések ellátásában. végül a finn vendégek a nádudvari kukorica- és iparinövény-termelési együttműködés központjába látogattak el, és megismerkedtek a korszerű rendszerközpont tevékenységével, megnézték az ujonnan épült, 3600 négyzetméter alapterületű, számítógépes programozásu alkatrésraktárt. /folyt.köv/ - ig

18.39 080982 2684

As

--

sb0054 1 130 mtib2035

koivisto elnök szerdai programja /2. rész/

délután a hortobágyi állami gazdaság mátai Lovaspályáján lovasbemutatót tekintettek meg, majd négyesfogatra ülve a pusztára hajtottak.

a finn államfő érdeklődött a hortobágyi pusztá kialakulásáról, s a nemzeti park feladatairól. tájékoztatták arról, hogy a hortobágy mai képe nem természetes, az ember tevékenysége nagyban hozzájárult a táj jelenlegi arculatának kialakulásához, de a természetvédelem fontos feladata, hogy a további romlást és pusztulást megakadályozzák, a páratlanul ritka természeti értékeket a mai állapotukban őrizzék meg az utókor számára. koivisto elnök megtekintette a hortobágyi nemzeti park sajátos értékeit, az ősi magyar és a tájra jellemző állatfajtákat - így a magyar szürke szarvasmarhát és a világ legősibb juhajtáját, a rackát - s nagy érdeklődéssel, tetszéssel fogadta a híres ménes bemutatóját.

délután mauno koivisto debrecenben, a dmvc sportkombinátjába látogatott. ottjártakor barátságos mérkőzést játszott az új sportcsarnokban debrecen város két férfi röplabda-csapata, a debreceni universitas sportegyesület és a debreceni kinizsi együttese. a szokásos protokolltól eltérően a finn elnök nemcsak a lelátóról kísérte figyelemmel a játékot, hanem - vérbeli sportemberként - maga is pályára lépett.

innen embargós 19.15-ig!

-----
este a debreceni kölcsény ferenc művelődési központban a hajdu-bihar megyei népi együttesek mutatták be műsorukat a finn vendégeknek.

innen embargós 20.30-ig!

-----
a nap záróeseményeként a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága fogadást adott mauno koivisto és felesége tiszteletére az arany bika szálló bartók-terében. /mti/

t/km/szü/éva/ig/kö -ár hgy

18.40 080982 1772

As

--

sb0055 4 130 mtib2037

fogadás a kndk nemzeti ünnepén

1982. szeptember 8. - kim jong szun a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepén alkalmából fogadást adott szerdán a nagykövetségen. a fogadáson részt vett korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, katona imre, az elnöki tanács titkára, juhár zoltán, belkereskedelmi miniszter, pullai árpád, közlekedés- és postaügyi miniszter, varga istván, az mszmp kb. külügyi osztályának helyettes vezetője, házi vencel, külügyminiszter-helyettes, továbbá politikai, gazdasági, és társadalmi életünk számos képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja.
/mti/

fr/mi/ár/ig hgy

18.49 080982 0727

--

sb0056 4 180 mtib2038

időjárásjelentés

1982. szeptember 8. - az országos meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

meleg idő

várható időjárás csütörtök estig: időnként megnövekszik a felhőzet, a dunántúlon több helyen, máshol szórványosan várható zápor, zivatar. az északi, északkeleti szél többfelé megerősödik, a zivatar idején viharos széllesek is lehetnek. a nappali hőmérséklet csütörtökön nyugaton 25, keleten 30 fok közelében. /mti/

pá/ig hgy

18.50 080982 0462

--

sb0057 4 150 mtib2039

magyar-holland vegyesbizottság ülése

1982. szeptember 8. - szeptember 6. és 8. között budapesten került sor a magyar-holland gazdasági, ipari és műszaki együttműködési megállapodás keretében létrehozott vegyesbizottság 7. ülésére. megállapították: 1976-81. időszakban a két ország közötti kereskedelmi forgalom 80 százalékkal növekedett. bővültek a tartós kooperációs kapcsolatok is: az elmúlt évben 8 új kooperációs szerződés jött létre, elsősorban a környezetvédelem, az energiagazdálkodás és a mezőgazdaság területén. az ülészak során kiemelt szerepet kapott a magyar és holland kis- és középvállalatok közötti együttműködés fejlesztése. foglalkoztak a harmadik piaci együttműködési lehetőségekkel, már eddig is jelentős eredményeket értek el a vállalatok; magyar eljárás alapján tengervíz sótalanító berendezést és erőműveket exportáltak. a jövőben együtt kívánják működni olaj- és gázvezetékek tervezésében és kivitelezésében, oktatási és egészségügyi rendszerek exportjában, valamint közúti járműveken. a holland delegáció vezetőjét fogadta török istván külkereskedelmi államtitkár és rév lajos, az okisz elnöke is.
Vnely területen

a holland gazdaságügyi minisztérium delegációjával együtt budapestre érkezett nyolc holland vállalat képviselője, akik üzleti tárgyalásokat folytattak magyar vállalatokkal. /mti/

i/pá/kö hgy

18.55 080982 1337

--

sb0058 4 130 mtib2041

magyar-indiai egészségügyi munkaterv

1982. szeptember 8. - schultheisz emil, egészségügyi miniszter és b. sankaranand, az indiai köztársaság egészségügyi- és családvédelmi minisztere - aki küldöttség élén tartózkodik hazánkban - szerdán az intercontinental szállóban aláírta a magyar-indiai egészségügyi egyezmény 1983-84. évekre szóló munkatervét. e dokumentum szerint kölcsönösen tájékoztatják egymást az egészségügy legfontosabb szervezési, oktatási és kutatási kérdéseiről, járványügyi problémáiról. lehetőséget adnak szakembereik kölcsönös cseréjére is, tapasztalatszerzés, illetve továbbképzés céljából.

a látogatás során a miniszterek kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik egészségügyi helyzetéről, és megbeszélést folytattak a magyar-indiai egészségügyi kapcsolatok bővítéséről. az indiai küldöttség ellátogatott az országos mentőszolgálatához, az országos traumatológiai intézetbe, a váci kórházba és találkozott a medimpex, valamint a medicor művek vezetőivel.

b. sankaranand minisztert fogadta marjai józsef a minisztertanács elnökhelyettese és kornidesz mihály, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője.

a delegáció csütörtökön reggel utazik el budapestről. /mti/

me/ka/kö -ár hgy

19.20 080982 1261

-. -

sb0059 4 130 mtib2043

fórum a fővárosi lakásépítésről

1982. szeptember 8. - szakmabeliek és a lakásépítés iránt érdeklődő fővárosiak találkoztak szerdán a budapesti kiállítóteremben. a fórumon felolvasták a budapesti lakásépítés elmúlt 25 évét bemutató nagyszerű kiállítás vendégkönyvébe tett bejegyzéseket is. a megtett új feletti elégedettség nyugtázása mellett jónéhány kritikai megjegyzésre is válaszoltak az illetékesek. gáspár tibor, budapest főépítésze például elmondta, hogy néhány új lakótelepünkön bizony nehezen tájékozódik az ember. a nem „utcaszervezésű”, negyedek kevéssé hozzák vissza az urbánus ember számára megszokott utca-tér hangulatot, s az elképzelések továbbra is elsősorban arra irányulnak, hogy a laza, oldott beépítés révén közvetlen kapcsolat alakuljon ki az ember és környezete között. kísérletképpen azonban a főváros több pontján - így békásmegyér nyugati oldalán, valamint a most épülő csepeli lakótelepnél - egy utcára „fűzik fel”, a házakat.

a budapesti lakásépítés jövőjét feszegető kérdésre nagy ervin, a fővárosi tanács beruházási főosztályvezetője válaszolt. elmondta, hogy a hetedik ötéves tervben a jelenlegi ütemek megfelelően folytatódik a program, azonban úgy tűnik, hogy budapest lakossága már nem növekszik tovább. ez talán lehetőséget teremt majd ahhoz, hogy a mennyiségi szemlélet helyett még inkább a minőség kerüljön előtérbe, tovább növekedjék a nagy lakások aránya.

nemes tibor, a fővárosi tanács lakásügyi főosztályvezetője azzal nyugtatta meg a nyugdíjas házak számát keveslőket, hogy az 1981-es lakás-igénylés-megújítás során a százezer budapesti igénylőből mindössze 720-an kérték nyugdíjas házban való elhelyezésüket. a városházán ennek ellenére tervezik újabb nyugdíjas házak létrehozását; még ebben az ötéves tervben 600-800 idős korut szeretnének elhelyezni a minden igényt kielégítő házakban. /mti/

sr/tr/kö hgy

20.45 080982 1871

-. -

sb0060 4 180 mtib2047

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1 rész/

1982. szeptember 8.

sb0001 a közlekedés fejlődése /1 rész/
 sb0002 a közlekedés fejlődése /2.rész/
 sb0003 döntöttek az esti és levelezőtagozatosok fellebbezéseiben
 sb0004 idegenforgalmi eredmények
 sb0005 faenza ,82 - magyar kiállítás
 sb0006 csehov-bemutatóra készülnek a katona józsef színházban
 sb0007 vadászidény a mátrában
 sb0008 diadalívét és amfiteátrumot találtak gorsiumban
 sb0009 új üzemcsarnok a rába futóműgyárban
 sb0010 takarékos vízfelhasználás
 sb0011 napközi otthon öregeknek
 sb0012 mesélő műemlék
 sb0013 köszönetnyilvánítás
 sb0014 elhunyt kiss gyuláné
 sb0015 iparjogvédelem és gazdasági hatékonyság
 sb0016 a tavalyi bnv-dijas termékek sorsa /1 rész/
 sb0017 a tavalyi bnv-dijas termékek sorsa /2.rész/
 sb0018 megkezdődött a vetőmagfeldolgozás
 sb0019 új ízek, korszerűbb táplálkozás
 sb0020 időjárásjelentés /1 rész/
 sb0021 időjárásjelentés /2.rész/
 sb0022 élelmiszeripari higiénia - tanácskozás szolnokon
 sb0023 technológiaváltás a kohászatban
 sb0024 verseny a fogyasztókért /1. rész/
 sb0025 verseny a fogyasztókért /2. rész/
 sb0026 verseny a fogyasztókért /3. rész/
 sb0027 verseny a fogyasztókért /4. rész/
 sb0028 odaitélték a smohay alapítvány

ds

sb0029 iparjogvédelem és gazdasági
 sb0030 szolgáltatóház és bemutató
 sb0031 szennyvizhasznosítási tanácskozás
 sb0032 magyar-lengyel választékcseré
 sb0033 az ipari minisztérium /1. rész/
 sb0034 az ipari minisztérium /2. rész/
 sb0035 eltemették végh györgyöt
 sb0036 európai néprajzosok a szennai
 sb0037 elismerés a fűzesgyarmati
 sb0038 magyar vezetők üdvözlő távirata /1. rész/
 sb0039 hazaérkezett a budapesti
 sb0040 befejeződött az országos elméleti tanácskozás
 /folyt. köv./ kö

21.06 080982 1695

-. -

sb0061 4 180 mtib2048

tartalomjegyzék /2. rész/

sb0041 magyar vezetők üdvözlő távirata /2. rész/
 sb0042 magyar vezetők üdvözlő távirata bulgária /1. rész/
 sb0043 magyar vezetők üdvözlő távirata bulgária /2. rész/
 sb0044 koszoruzási ünnepség
 sb0045 századik születésnap
 sb0046 alkotó ifjúság - dijkiosztó
 sb0047 megnyitották az őszi
 sb0048 szolidaritási gyűlés
 sb0049 közlekedési baleset
 sb0050 befejeződött a nemzetközi
 sb0051 hazánk új romániai
 sb0052 szombathelyen a rock színház
 sb0053 magyar-bolgár barátsági és ...
 sb0054 koivisto elnök szerdai programja /1. rész/
 sb0055 koivisto elnök szerdai programja /2. rész/
 sb0056 fogadás a kndk nemzeti ünnepén
 sb0057 időjárásjelentés
 sb0058 magyar-holland vegyesbizottság
 sb0059 magyar-indiai egészségügyi
 sb0060 fórum a fővárosi lakásépítésről
 sb0061 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0062 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztették: fehér péter
 halasi györgy
 - v é g e -

/mti/ kö hgy

21.13 080982 1047

-. -

Belföldi hírek

-----
budapest, 1982. szeptember 9.   bel   c s ü t ö r t ö k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

a ksh-felmérésből is kitűnik: több szolgáltatást igényel a lakosság

1982. szeptember 9.- a szolgáltató vállalatok, szövetkezetek és kisiparosok ma már két és félszer olyan értékű munkát végeznek a lakosság számára, mint tíz évvel ezelőtt, de ez is kevés - állapította meg a ksh reprezentatív felmérése, amelynek során mintegy 7500 háztartásban kérdezték meg, elégedettek-e a szolgáltatásokkal. részletes információkat gyűjtöttek arról, megfelelőnek tartják-e a gépjárművek, híradástechnikai cikkek és elektromos háztartási eszközök javításának, a ruházkodási szolgáltatásoknak, az egyéb ipari javításoknak, a lakáskarbantartási munkáknak, valamint a mosásnak és a vegytisztításnak a minőségét, árát, gyorsaságát. a válaszokból kitűnik, hogy szinte valamennyi szolgáltatási ágban még ma is nagyon sok a hiány. eltérő mértékben ugyan, de sokan veszik igénybe a kontárok munkáját, emellett házilagos barkácsolással pótolják a hiányzó szolgáltatásokat. ennek oka nem kizárólag a hivatásos szolgáltatóipari kapacitás szűkössége, hanem sok esetben az, hogy a vállalatok, szövetkezetek és a magánkisiparosok árban, gyorsaságban, megbízhatóságban és időben nem mindig alkalmazkodnak az igényekhez.

a felmérés szerint a városokban kedvezőbb a kínálat, a községekben, s különösen a kistelepüléseken azonban a szolgáltatások jórészt a lakók csak hosszabb-rövidebb utazás, sok utánjárás árán tudják igénybe venni. a megkérdezettek 65 százaléka a gépjárműjavítást, 70 százaléka az egyéb ipari javításokat, 80-90